

ПОЛІЕ

центръ

МІШТЕ, ІШІМА ШІ ЛІТЕРАТУРА.

№. 27.

Luni 1. Julie.

1840.

ІДЕІ РАПСОДІЧЕ

6.

Съгътоареле-саѣ цѣоаселе.

Съгътоаре се пѣтеск ачелѣ вѣтъдї кѣ сѣнце рошѣ, шї калд, каре паск фецї вїї, шї дї хрѣпеск о врѣме кѣ лаптеле дїп зце-рѣл съѣ. — Чел де кѣпетенїе дарѣ карактер десїкілінітор ла ачестѣ вѣтъдї е-сте, кѣчї еле аѣ цѣе. Нѣтърѣл цѣелор есте дѣтрѣ тот нѣтърѣлѣї фецїлор де до-аѣ орї респѣзеторїѣ, локѣл, дѣ каре сѣпт цѣѣле ашезате, есте деосевїт; ла зпеле се афлѣ дѣ пепт, ла алтеле дѣ фоале, ла челе маї тѣлте дѣтре кра-чїї де'папої. — Упеле маї вѣртос ачелѣ, каре се хрѣпеск дїп їерѣврї, шї каре сѣпт маї тарї, паск нѣтаї кѣте зп фѣт, челе-хрѣпїтоаре, шї порчїї маї тѣлцї. — Маї тоате аѣ глас, нѣтаї отѣл аре Ворѣѣ. Дїп съгътоаре зпеле вїеѣзїеск не пѣтлѣнт кѣт отѣл, шї челе маї тѣлте довітоаче де касѣ; зпеле не копачї, кѣт тѣїтѣцеле, веверїцеле; зпеле съѣт пѣтлѣнт, кѣт кѣртїца; зпеле акѣт дѣ апѣ, акѣт не вѣскат, кѣт касторѣл, зршїї де таре, зпеле нѣтаї дѣ апѣ кѣт кїцїї.

Органеле мїшкѣрїї сѣпт де осевїте, отѣл аре 2 тѣлї, тѣїтѣцеле 4, отѣл аре 2 пїчоаре,

челе маї тѣлте съгътоаре аѣ 4 пїчоаре. Ачелѣ, каре шї не вѣскат шї дѣапѣ трѣеск, аѣ дѣтре деѣете о пѣле де дѣпотат. Лї-лїечїї аѣ ла пїчоареле де'наїте о пѣле де свѣрат. Пїчоареле зпор съгътоаре, каре вїеѣзеск дѣ апѣ, сѣпт гїемѣїте лаоалѣтѣ, шї пѣтелор пещїлор асѣменеа. Упеле аѣ копїте, алтеле зпгїї деспѣрїцїте: челе маї тѣлте зтѣлѣ нѣтаї не дѣѣетеле пїчоаре-лор, алтеле: отѣл, тѣїтѣца, зрѣл, Еле-фантѣл не тоатѣ талпа. — Дїпцїї се дѣ-парт дѣ треї пласе, адеѣ дѣ чеї де'па-їте саѣ тѣїеторї; чеї аскѣцїцї, саѣ кѣпещїї, шї дѣ тѣселе. Ачелѣ, каре се-хрѣпеск кѣ карне, аѣ дїпцїї аскѣцїцїї шї дѣ-кѣрлїгацїї, їарѣ каре се хрѣпеск дїп їерѣврї аѣ дїпцїї чопцїї, врездацїї; каре шї карне шї їер-ѣврї тѣллѣкѣ, цїп мїжлокѣл кѣ дїпцїї, зпеле не: Елефантѣ, аре шї дїпцїї дѣ нафарѣ. Упеле нѣ аѣ дїпцїї п. е. зрѣл фѣрнїчелор, зпїї кїцїї шї а.

Ла зпеле съгътоаре тѣлѣѣтоаре де їарѣѣ, п. е. ла вїте, ої, капре, черѣї, кѣтїме, їепѣрї де касѣ, мошѣ, есте рѣтѣ г арѣ де вѣгат дѣ сѣ-тѣ; прїп ачаеста дѣпселе тѣлѣкареа маїпа-їте нѣтаї кѣ грава дѣпгїцїтѣ прїп дѣпгїцїтоаре їарѣшїї о адѣк дѣ гѣрѣ, шї местеклѣндѣо акѣта кѣ дѣделѣтѣѣ съѣт зечеаре, їарѣшїї о дѣ-гїт. Сїре ачест скоп аѣ ачестѣ вѣтъдїї

кѣлипъ organizatione, шѣ ачелѣ каре аѣ зпгѣи деспикате аѣ шѣ патрѣ вѣрте: адекъ вѣрта маре саѣ рѣмѣгѣторѣл прѣмѣще дѣтлѣи мѣлкарѣ шѣ о моаѣе; кѣ чѣѣла саѣ кѣѣда есте о атлрпаре ачелѣ дѣнтлѣѣ: прѣмѣще кѣрте чева дѣи мѣлкарѣи дѣи вѣрта дѣнтлѣѣ до-спѣте, ле редѣче прѣи дѣгѣдѣгоаре ѣарѣшѣи дѣи гѣрѣ. Картѣ, саѣ Псалтѣрѣ есте а тѣа вѣртѣ, прѣмѣще прѣнтрѣи канал спре ачест скоп фѣкѣт мѣлкарѣ акѣта вѣне рѣ-шѣгатѣ дѣи гѣрѣ, шѣ о дѣче дѣи Стомах, саѣ дѣи вѣрта а патра, карѣ мѣстѣеце мѣлкарѣ.

Мѣлте аѣ шѣ коарне шѣ ачестѣ маѣ кѣ сѣмѣ се афлѣ ла вѣрѣвѣтѣшѣ (вѣрѣваѣи?); ла шѣрѣѣе саѣ пѣ слѣт, п. е. Черѣвѣ, кѣпрѣоара; саѣ кѣ мѣлт маѣ мѣчѣ се афлѣ. п. е. ла капре. Коарвеле слѣт ла вѣте гоале, дѣи ѣрѣнте; ла Рѣнодерос слѣт осоасе шѣ кѣ ратѣрѣи дѣфѣрѣмсеѣате, шѣ дѣи тот аѣл се скѣмѣѣ. — Коада аконере дѣндѣрѣнтѣл, шѣ слѣжаѣе спре дѣнѣрѣѣ еквиѣлѣрѣлѣѣ. — Упеле аѣ шѣ осевѣте пѣпѣѣи шѣ ачестѣ ѣарѣшѣи се афлѣ саѣ ла вѣрѣк, саѣ дѣндѣрѣнт, саѣ ла грѣмаѣи п. а.

Се дѣнпарт дѣооаселе дѣи поѣ рѣдѣрѣи, адекъ 1) дѣи. ц. кѣ 2 мѣлѣи, 2) дѣи ц. кѣ 4 мѣлѣи. 3) дѣи дѣи. арѣноасе саѣ свѣрѣтоаре. 4) дѣи дѣи: кѣ деѣете словоде ла тоате пѣчѣо-реле. 5) дѣи ц. кѣ копѣте, саѣ копѣтоасе. 6) дѣи ц. кѣ доѣ зпгѣи: саѣ зпгѣоасе, 7) дѣи ц: кѣ зпгѣи мѣлте; саѣ мѣлтѣзпгѣоасе. 8) дѣи ц. кѣ пѣчѣоаре дѣпотѣтоаре, саѣ пѣлтате. 9) дѣи кѣѣѣ (sethe).

1) Сѣгѣтоареле кѣ 2 мѣлѣи. Дѣнтре ачестѣ се пѣмѣрѣ пѣмаѣи зп ѣен адекъ: Цевѣлошенеск, саѣ о мѣл. Ел есте лѣкѣѣторѣл а тот пѣмѣлѣтѣлѣѣ, шѣ се пѣтеѣе не сѣне стѣлѣлѣлѣ тѣтѣрор вѣѣтѣѣлор. Аре чѣшѣи

варѣѣтѣѣѣ, каре кѣ колоарѣ пелеѣи шѣ кѣ тоа-тѣ фѣнтѣра се деосевеск де ла о малѣтѣ. Нѣ-мѣрѣл оаменѣлор дѣи тоаѣт лѣмѣ се сѣе пѣлѣ ла 1,000, де мѣлѣоане. (Дѣи Еѣропа 226; дѣи Асѣа 638; дѣи Аѣрѣка 100, дѣи Аме-рѣка кѣ пѣмѣлѣтѣрѣле поларе 45, дѣи Аѣ-стралѣа дѣаѣѣ доѣ мѣлѣоане;) мѣрѣмѣ ста-тѣрѣѣи о мѣлѣѣи дѣнкѣ е деосевѣтѣ, чеѣ маѣ мѣчѣи слѣт де 4 ѣрте, чеѣ маѣ марѣ де 6, шѣ песте шасе. Бѣтѣрѣлѣѣѣѣ де мѣжлок кад дѣи аѣл 30-лѣѣ, саѣ дѣи тот аѣл дѣи 30 де оаменѣи моаре зпѣл. — Дѣнтрѣ тот маѣ мѣлѣѣи оаменѣи се паск, де кѣлт морѣ — оаменѣи (дѣнѣ кѣм араѣтѣ Adelung) ворѣеск песте 3,000 де дѣалекте, че ле де рѣдѣѣѣпѣ лѣмѣѣи слѣт чѣнчѣи, адекъ: Асѣатѣкѣ, дѣи карѣ се траѣе лѣмба чеа семѣтѣкѣ, каѣка-зѣкѣ, персѣанѣ, ѣндѣанѣ, ганѣетѣкѣ, тѣтѣрѣ-скѣ шѣ сѣверѣанѣ. Еѣропеанѣ, дѣи карѣ чеа баскѣкѣ, траѣкѣ, пеласѣкѣ, ѣерманѣ, сло-вѣлѣѣ, шѣ зралѣ лѣмѣѣ аѣ рѣсѣрѣт. Аѣрѣ-канѣ дѣи каре сѣаѣ пѣскѣт лѣмба дѣи дѣнѣ-тѣл Нѣлѣлѣѣ, Атласѣлѣѣ, а Nѣгрѣѣѣѣ meridѣо-нале. Американѣ, дѣи карѣ чеа патаго-нѣкѣ, перѣанѣ, гѣбарано — брасѣлѣкѣ, арѣпоко — амазоѣкѣ, гатемалѣкѣ, мексѣканѣ порѣ-американѣ, колѣтѣвѣкѣ, алѣгханѣкѣ, шѣ ескѣ-то се траѣе. Оѣеанѣ, карѣ се ворѣѣѣе де малаѣчѣи, шѣ де попоареле тѣрѣлор. Челе маѣ мѣлте лѣмѣѣи слѣт местекате, зпеле п. е. чеа хѣнеѣѣ есте алѣѣтѣѣтѣ дѣи ворѣе пѣ-маѣ кѣ о сѣлавѣ. — Деспре ом саѣ ворѣѣт дѣи алт лок, шѣ сѣ ва маѣ ворѣѣла вале. —

2. Сѣгѣтоаре кѣ 4 мѣлѣи. Дѣнтре ачестѣ се пѣмѣрѣ ачелѣ вѣѣтѣѣѣ дѣооасе, каре дѣи лок де пѣчѣоареле депаноѣ аѣ мѣлѣи кѣ каре аша се слѣжеск ка шѣ кѣ че ле де пѣпѣте. Ачѣаста organizatione, фѣнд еле лѣ-кѣѣтоареле арѣворелор, ле аѣ фост де лѣп-

съ. Тръбск дн черкъріле тропіче, ші не сѣнт кѣпоскѣте съвт пѣме де тѣіемѣде, дін кареле знеле сѣнт кѣ коадѣ, алтеле фѣрѣ коадѣ, ші сѣнт кѣпоскѣте пѣпѣ ла 60 де спеціі (фелѣрї).

3. Сѣгѣтоареле арїпоасе, саѣ сѣгѣрѣтоаре. Антре ачестѣ се пѣтѣрѣ Лі ліечїі, дін каре пѣпѣ ла 20 де спеціі сѣнт кѣпоскѣте.

4. Сѣгѣтоареле кѣ децете словоде ла тоате пічіореле, саѣ децетате. Ачестѣ дѣпѣ деосевїрѣ дїнцилор се днпарт дн треї фамїліі, адекѣ:

а) Дн фамїліа кѣ дої дїнци дін жос, ші дої дѣсѣпра тѣіеторї, фѣрѣ колцї; ачеста фамїліе аре 8 ценѣрї, ші фїеңекаре цен маї тѣлте спеціі. Аїчеа пѣтѣрѣм веверїца, хлрчіі де касѣ, ші де клмп, хлрчіоціі, іенѣрїі де клмп ші де касѣ, пѣрчеїі де таре п. а.

б) Дн фамїліа кѣ дїнци тѣіеторї пѣтернїчі ші кѣ колцї ла фїеңекаре зпгїі а фѣлчїлор, саѣ фамїліа фѣрѣлор. Ачеста аре 9 ценѣрї, ші фїеңекаре цен маї тѣлте спеціі. Ачі се пѣтѣрѣ арїчїл, шоаречїле, клртіца, певѣствїка, зрсѣ, клпеле, (кѣ 30 де варїетѣці) лѣпѣл, вѣлпѣ, хїена, шакалѣл, пісїка (тлца) лѣл, тїгрѣл, леопардѣл, рлзѣл. Дін ачестѣ тѣлте се паск оарѣе.

с) Дн фамїліа фѣрѣ дїнци тѣіеторї, саѣ фѣрѣ пічі зп дїпте, каре аре 4 ценѣрї, дін каре пічі зпѣл пѣ есте лѣкѣиторал Европїі. Аїчеа се пѣтѣрѣ зрсѣл фѣрпїчїлор, фѣрасолзоасѣ, феара лепенеше, феаракѣ брлѣ. Ачестѣ сѣнтрѣмегѣтоаре.

5. Сѣгѣтоаре кѣ копїтѣ, саѣ копїтоасе. Аре пѣмаї зп цен ші патрѣ спеціі, адекѣ: ценѣл калѣлї; спеціїле сѣнт калѣл, асїпѣл, зебра, ші кѣагга, челе доѣ де пе зрѣтѣ вїеңѣск дн Африка мерїдіоналѣ.

6. Сѣгѣтоаре кѣ 2 зпгїі, зпгїоасе.

Аїчеа пѣтѣрѣм вїеңѣлеле челе рѣмегѣтоаре, саѣ вїтеле. Аре 7 ценѣрї ші маї тѣлте спеціі. Тагрѣл, вїболѣл, капра, оаїа, черѣл, кѣпрїоара, кѣтїла, чїзта дїрафа, ші мошѣ (вїзма) аїчеа се пѣтерѣ. Мошѣ саѣ вїзма есте о вїетате кареа їбѣеңе сїпгѣрѣтатеа ші лѣкѣїеңе дн дїпѣтѣрїле тѣптоасе а Тїветѣлї, ші а Сївїрїеї мерїдіонале. Бѣрѣвѣтѣшѣл аре длгѣгѣ вѣрїк о пѣпгѣ клт зп оз де гѣпѣ де таре, дн ачеста се афлѣ матерїа чеа кѣ пірос таре пѣтрѣзетор, ші фоарте прецїтѣ, карѣ съвт пѣтеле де мошѣс, се днтрѣвїңѣцѣл днтре парфїмѣрїі, ші дн медїчїпѣ.

а) 7-лѣ Рлнд кѣпрїнде дн сїне Сѣгѣтоареле кѣ маї тѣлте зпгїі, саѣ тѣлте зпгїоасе. Аре чїпчі ценѣрї, ші фїеңекаре цен маї тѣлте спеціі. Аїчеа се пѣтѣрѣ поркѣл, хїнопотанѣ саѣ калѣл пїлѣлї, ші рїнодерос.

8-лѣ Сѣгѣтоареле пѣлмате, адекѣ ачеле, каре аѣ пічіоаре де днотат, адекѣ децетеле почїоарелор сѣнт прїп о пѣлеле лаолалѣ легате. Ачестѣ се днпарт ка ші челе децетате дѣпѣ деосевїрѣ дїнцилор дн треї фамїліі, адекѣ:

а) Фамїліа дїптлїе кѣпрїнде дн сїне ачелѣ пѣлтоасе, каре аѣ дїнци тѣіеторї, іарѣ колцїі ле лїпсеск, ші пѣмаї пічіоареле депапї сѣнт пѣлтоасе. Аре пѣмаї зп цен, ші о спеціе, адекѣ Касторѣл. Ачеста ведѣеңе дн дїпѣтѣрїле рлтоасе (апѣтоасе) а пордѣлї. Есте фоарте вестїт архїтекѣ, кѣчї днї фаче касе кѣ копїгнаціі. Токма дін дѣрѣпгт аре доаѣ пѣпгѣлїе, дн каре се дїне о матерїе греѣ піросїтоаре Касторѣл пѣмїтѣ, карѣ се днтрѣвїңѣцѣл дн медїчїпѣ, маї влрѣтос ла фетей.

б) Фамїліа а доа кѣпрїнде дн сїне ачелѣ пѣлтоасе, каре аѣ дїнци тѣіеторї, ші колцїі, ші тоате патрѣ пічіоаре пѣлмате,

аре доъ ценъри къ маї тълте специї. Аїчеа се пѣтъръ відра, віделъ de mare, зрѣх шї лѣл de mare.

с) Familia a treia кѣпринде лн сїне пълмоаселе фъръ дїндї, саъ варет чеї тѣіеторї ле лїпсеск; аїчеа се пѣтъръ доъ ценъри поъ пѣцїн кѣпоскѣте, кѣчї лѣкѣсеск лн алте пѣрцї а лѣтїї.

9-лѣ Рлнд кѣпринде лн сїне Кїцїї саъ ачелѣ свгѣтоаре, каре аъ асетънаре кѣ пѣцїї. Ачестѣ вїетѣцї трїеск лн mare, лнсъ ресѣфлъ прїп пълмлнї, паск фѣцї вїї шї лї аплѣкѣ ла цїцеле сале, аъ сллце ротѣ шї калд. Слнт лнтре тоате вѣцїтоареле маї марї, кѣчї de тълте орї песте 100,000 de фѣцїї траг. Кїцїї аъ патрѣ ценъри шї маї тълте специї. Делфїнл, шї фїсетерѣл лнкъ се пѣтъръ аїчї; ла чел de пе зртѣ се стоарче лнтре креїерї шї пе ллнлгъ влѣтра трѣпѣлѣї о матерїе алѣв ѣлеїоасе, карѣ лн аер се лнгроаше, шї се пѣтмеде Спермацет; се лнтревїнцѣгъ лн медїчїнл, шї лн костїкѣ.

Дѣпъ кѣт слнт пълъ акѣта свгѣтоареле кѣпоскѣте, се свїе пѣтърѣл специїлор (фелзрїлор) лор пълъ ла 662. Дїнтре ачестѣ слнт пълъ ла 60 кїцї, адеврлцї лѣкѣїторї de апе, карїї пѣтаї лн адлнчеле тѣрї, саъ ла гѣра рлзрїлор марї се афлѣ; пълъ ла 20 de фелзрї слнт амфївїї, каре адекъ пот трїї шї пе зскат, тѣкар кѣ лнтрѣ тот слнт лѣкѣїторїї апелор. Тоате челелалте свгѣтоаре вѣцѣсеск пе зскат, шї дїп ачестѣ пълъ ла 100 аъ пѣтѣре асе рѣдїка лн аер, саъ а свѣра; 14 аъ пѣтѣре а сѣрї de пе зп копач пе алѣл кѣ о зшѣрѣтате лн-пѣскѣтѣ, (веверїцеле); 15 аъ пїчїоаре пълмоасе, шї ачестѣ лпоатѣ лн апе дѣлчї шї се ажѣтѣ кѣ коада лн лок de клртѣ; пе-

сте 170 вѣцѣсеск лн арборї, лн копачї шї тълте дїп еле п. е. тѣїтѣцеле цїїѣ фоартѣ бїне а се кѣкѣїа; 21 аъ пїчїоареле de напої кѣ тълт маї лѣпцї деклѣт челе de палнте, шї фак зшоаре салтѣрї; 60 лнї салѣ гронї лн пѣтмлнт маї адлнчї, саъ маї скѣпде, лн каре се аскѣнд, алтеле се влреск лн гронї de алте вїетѣцї фѣкѣте; 120 слнт рѣмегѣтоаре; песте 150 слнт рѣпїтоаре, фѣре, шї ачестѣ пѣ аъ лок статорпїк, чї лѣмѣл прїп пѣдѣрї, шї дѣне кѣт ле есте организлцїа, пот фѣцї фоарте таре, саъ слнт лѣпеше; пълъ ла 200 de свгѣтоаре слнт поптатече, челелалте de зї.

Лн прївїнда лѣкѣїнцїї пѣрцїлор пѣтмлнтѣлѣї се лнпѣрѣсеск свгѣтоареле аша: 181 de специї лѣкѣсеск лн mare (ocean) 54 лн nordamerїка; 10 лѣкѣїеск пекѣт лн Asia, аша шї лн Амерїка; 41 лн Asia de nord; 88 лн Еврона; 107 лн Африка, 29 лн Madagascar, шї лн остроале лѣї; 78 лн Asia meridїоналѣ шї Сеїлон, 51 лн остроавеле архїпеллагѣлѣї асіатїк; 35 лн Olanda поаѣ. — 30 de специї de кїцї трїеск лн тѣрїлѣ nordѣлѣї, 14 лн челе meridїонале; 28 лн лѣцїмѣ тѣрїлор meridїоналѣ. — Нѣтѣрѣл цѣпѣлѣї вѣцїтоарелор отѣлѣї слѣжїтоаре есте 13 шї дїп ачестѣ слнт 112 фелзрї (чаїен). De пе пѣтмлнт пердѣте слнт дѣпъ Kїvїe 79 de специї, каре акѣта пѣтаї петрѣ факте се афлѣ. Отѣл пѣтаї шї клпеле, лѣї аша de kredїнчїос се афлѣ сѣнт тоате зонеле пѣтмлнтѣлѣї,

Dr. Vasїc,

IOAN KORBIN DE XUNIAD

ші

Пъзиторїѣл съѣ днцер.

(О повесте дін цара ромѣнеаскъ

Дъпъ *Ignác Nagy*.)

Не ла міжлокѣл вѣкѣлѣ ал XV. дн партѣ церїи рѣмѣнеці, апроане де Дъпъре, днпотрївъ къ трекутоарѣ (зъгаз) Лофчѣ, дн ѣмбра врео кѣдѣва стежарї дналці, се ве дѣ о касѣ сїнгѣрѣ, спрежїніте деспре партѣ Дъпърїи къ ѣн гат (зъгаз) фоарте бїне фѣкѣт, каре се пѣмѣ каса лѣнтрашѣлѣї. Ачасть касѣ, прекѣм сѣлт тоате каселе ромѣнеці, ера фоарте сїмплѣ фѣкѣтѣ, шї пѣмаї къ ачѣїа се осѣбѣ де чѣле але сатѣлѣї, че ера депъртат де ачі ка ѣн пѣтрарїѣ де час, къ пѣрещїи ачещїа, каре днсѣшї ера де пѣѣле, пѣ ера лїпїдї къ лѣт шї къ пѣмѣлт, чї атѣт дїнафарѣ, кѣт шї дїмѣлѣнтрѣ ера дн-тѣрїцї прїн доао рѣндѣрї де пїатрѣ, ка съ поатѣ ста днпотрїва валѣрїмор ачестѣї рѣѣ, каре дн ачест лок адѣсеорї се вѣрса, шї пѣлѣ аїчѣ стрѣбѣтѣ.

Длнпѣ ачѣстѣ ера ачасть касѣ а лѣнтра-шѣлѣї маї маре декѣт чѣлелалте касе а ромѣнїмор, шї пѣ ста, дѣне овїчѣїѣ, пѣмаї дїнтрѣ о късѣдѣ, дн каре дн вѣѣме де іарпѣ газда шї вїтеле, дн чѣ маї маре армонїе се днкѣлѣзек не длнпѣ фѣнїпїноаса ватрѣ, чї кѣпрїндѣ дн сїне треї късѣде деосебїте ѣна де алта. Чѣ де кѣтрѣ Дъпъре ера де вѣрне де стѣжарї ка дої стѣлжїнї шї жѣмѣтате де дналтѣ, шї дн-тѣрїте къ ѣн под де вѣрне ѣн стѣлжїн шї жѣмѣтате лѣнг, каре дѣнпѣ плѣчѣре се пѣтѣ рѣдїка, шї а о ѣнї къ чѣлелалте късѣде аша, кѣт прїн рѣдїкарѣ подѣлѣї, де кѣлтеорї ар фї вѣрт, де атѣтѣорї пѣтѣ лекѣиторї

ачестѣї касе а се осѣбї де чѣлелалці, шї прїн ачаства а се апѣра къ о ѣртаре фоло-сїтоаре шї де алтѣ пѣтѣре пѣмѣроасѣ. Ніче ке ера де прїсос ачасть орѣндѣїалѣ де апѣраре; пѣнтрѣ къ чѣле доао късѣде ста кѣтрѣ о дѣлтѣ, дн досѣл кѣрїа се тѣрѣнїѣ о пѣдѣре, каре адѣсеорї слѣжѣ ка ѣн лок де скѣпаре, лотрїмор карїи фѣцѣ песте Дѣ-пѣре дїн цара тѣрчѣаскъ, шї карїи маї адѣсеорї пѣвѣлїрѣ песте каса лѣнтрашѣлѣї, днсѣ тот-деаѣна фѣрѣ фолос; пѣнтрѣ къ ла днпѣїа лартѣ лѣкѣиторїи ачестор касе, фѣцѣ дн каса деспре Дъпъре, тѣрѣцѣ подѣл, шї вѣтѣ клопотѣл де пѣвѣлїре, каре се афла днтрѣн тѣрп простѣд не копѣрїшѣл касеї; ла каре сѣпет пѣмаї декѣт алерга лѣкѣиторїи сатѣ-лѣї, шїнд прѣвїне къ ачѣаста днсемпѣлѣ саѣ венїрѣ лотрїмор, саѣ къ оарѣкаре дїн оаменїи лѣнтрашѣлѣї се прїмежѣїаѣце дн валѣрїме Дъпърїи. Шї аша лѣкѣиторїи ачещїи касе ера днкрѣдїпїацїи, къ, шї пѣнпѣ ле ар венї ажѣторїѣл, еї пот асе днпотрѣї ла орїче пѣтере, де ар фї шї днзечїтѣ. Ачасть парте маї де фѣрпте а касеї, каре ера ка о четѣдѣе, тотдеаѣна, дѣла днченѣтѣл сатѣлѣї о лѣкѣїа чел маї вѣтрѣл дїн фамїліа Ферандѣїлор, къ фѣчорїи сѣї; чѣ дїн між-лок о лѣкѣїа чѣле маї |деа проане алѣї пѣмѣрї, іарѣ чѣ маї маре, а кѣрїа ѣшѣ се дескїдѣ кѣтрѣ пѣдѣре, ера хотѣрѣлтѣ пѣнтрѣ слѣцї шї вїтеле де касѣ. Чѣї маї тїнерї фѣчорї аї ачещїи фамїліи де мѣлцї анї де чѣле маї марї касе пѣгѣдеторещї ера днтрѣвѣїпїацїи дн трѣва пѣгоцѣлѣї аша, кѣт мѣлцї дїн ачасть фамїліе пѣ пѣмаї прїн днвѣчїпїата царѣ тѣрчѣаскъ, дар шї прїн днпѣрѣїа грѣчѣаскъ кѣлѣторї-се, ва ѣнї дїн ачещїѣ нїчї дн Венецїа, дн ачел ораш вѣстїт дн лѣме, пѣ ера стрѣнїї, — Дїн ачѣастѣ прїчїнѣ днченѣ маї д мѣлцї

ані о кълтъръ неспъсъ асе дитинде песте ачасть фамиліе, каре дитръ ачъле вѣкърі барваре кѣ атлѣта се ведѣ маі таре дн окіі вечінілор, кѣ кълт днсъш прівірѣ лѣі Водѣ аѣ трас спре сіне; пентрѣ ачѣіа клнд зпѣл клнд амтѣл дін ачаесть фамиліе фѣрѣ тріміші кѣ скрісорі атлѣт ла днпѣрѣціа тѣрчаскѣ, кълт ші ла чѣ гречеаскѣ; аша Опѣц фѣ чел маі пре цвіт кѣрір а лѣі Дракѣла Водѣ, не каре, клнд ардѣ рѣсвоіѣл днпотрива Тѣрчілор, спре маі възпѣ днцелѣцѣре днтре кѣртѣ зпгѣрѣскѣ ші чѣ домнѣскѣ, дн тріметѣ кѣ скрісорі кѣтрѣ вестітѣл Іоан Хѣніад. Де маі тѣлте сѣте де ані днфлорі ачѣсть фамиліе дн зпнформітатѣ ші сінгѣрѣтатѣ еі фѣрѣ де аш пофті маі таре фѣрїчїре, ші аѣ авѣт порок де асе пѣтѣ фѣлі атлѣт кѣ плѣчѣрѣ ші чїнѣтѣ, че і се фѣчѣ декѣтрѣ Прїнциі Цѣрїі, кълт ші декѣтрѣ лѣкѣіторїі ачелѣі цїнѣт; днсъшї соартеа днкѣ се вѣде а фїврѣт а спрїжїні ачаесть фамиліе деспре неѣрїчїтеле еі фѣртѣні. — Дн 12. Ноѣмврїе 1444. дѣпѣ амїазї се възз дн партѣ касеі лѣнтрасѣлѣі цѣр днпрецѣр зп фок кѣ флактѣрѣ днпалтѣ, зп прїлеж, прекѣт се вѣде, каре аѣ адѣнат пе тоці Фѣрѣдеціі; кѣ, афарѣ де о фѣмѣе, каре, дн чел маі де пѣртат зпгїѣ ал касеі, ста плекатѣ несте зп прѣнк, че се ведѣ кѣ доарте, пѣ ера нїчї зпѣл акасѣ; ші капѣл фамиліі врѣ асе сѣтѣзі днтрѣ аскѣне кѣ фѣчорїі ші пѣтѣрїле сале. Пе кѣіерїѣл касеі, афарѣ де нїще трежї, рѣде, ші врео клѣтева зпгїце спре влнатѣл моронѣлї; афарѣ де нїще фѣмеєціі хайне днкїндїсіте ші неце тортѣрї, се афла о савїе тѣрчеаскѣ, нїще лѣнчї, ші алте арте, тоате лѣате де ла врезн Лотрѣ тѣрчѣск, ші лднгѣ ачѣсть о пѣшкѣ лѣнчѣ, де каре фѣлїѣ пе ачеле времї рар цѣран пѣтѣ

сѣ айѣ. — Пе ватрѣ, ла зп лок комод, шѣдѣ зп вѣтрѣ дн кѣ о кѣчтѣ де іед днпалтѣ ші апѣсатѣ пе фѣрѣте, десѣнт каре се днтїндѣ пѣпѣ несте змерїі чѣі лаці зп пѣр алѣ ка зѣпада, іар де сѣнт цѣнеле лѣі чѣле тѣфоасе фѣлцѣра зп фок, каре кѣ тотѣл се днпотривѣ адїнчїлор лѣі вѣтрѣ днѣде, ші каре цїсе пѣрѣ кѣ е пѣкѣжїт пе тлїіле сале чѣле осоасе дар ѣскате, днсъ дн каре ар фї фост кѣ тѣлѣт маі потрївітѣ а савїе, савї о лапче деклѣт фѣнїіле зпїі трежї. Днсъ фаца чѣ афѣнд днкрецітѣ ші арѣс де соаре, ші трѣпѣл лѣі чел глѣрѣов доведѣ дѣстѣл че ва сѣ зїкѣ фокѣл ачелор дої окї негрїі, адекѣ, кѣ дн стежарїѣл чел гїгантїчѣск, ватѣр кѣ е влрѣѣл verde, пѣ маі іестѣ пѣтѣре де віацѣ, ші кѣ ѣскателе лѣі ратѣрї склрѣіе ла орї че влнтїшор. — Днп се пѣтѣ капѣл ачестѣі фамиліі, ші ваза лѣі ера фѣарте таре дн тоатѣ фамиліа, ватѣр кѣ фѣчорѣл лѣі чел маі вѣтрѣ дн де тѣлѣт тре кѣсе несте чїнчїзечї де анї; ші Днп, каре ера де оптѣчї де анї, спре дѣчѣрѣ дн сѣлршїт а порѣнчїлор сале пѣмаі пѣтѣ алѣчева днтревїнда де кълт о пѣтѣре моралїчѣаскѣ. — Днпрежѣрѣл лѣі ста маі тѣлціі ка доаозечї фѣчорї, непоці ші цїнерї прївїнд ла орї че кѣвднт а вѣтрѣ днѣлї, каре дѣпѣ о скѣртѣ пазѣз аша днченѣ а грѣі: врѣмѣ се апропїе, пѣ тревѣе зѣвовїт. Еѣ кѣпоск де тѣлѣт т рѣте пе ачел негѣцѣторїѣ молдовлн, каре азї ла амїазї одїхнї аїчї ла пої; ачеста пѣ е ачел фѣлїѣ де ом, каре сѣ атецѣскѣ кѣ мїнчѣні пе зп прїетїн ал сеѣ векїѣ. Ної сднтѣм даторї аї крѣде тоате че мї аѣ спѣс. Оастѣ лѣі Мѣрат, прїн ажѣторїѣл зпор влѣстьмаціі кѣпїтанї де корѣвїі вѣпѣціане, ші цѣповене савї днторѣ дн Асіа, ші ачаесть оастѣ кѣшпїлїт стѣ акѣша фацѣ кѣ ачѣ

т. д. въ войничі романи ші зигери. Princedi армеле ші въ рѣсоиді не лангъ вѣдѣла фечор алѣи Водѣ. Timpea е фортнос, ші пѣтлѣ се акопере къ зѣпадѣ; ші vedeci, къ не Dănerе аѣ ші дичепѣт а вені клнд ші клнд клте пѣдиптикъ геадѣ; пентрѣ ачеіа пѣдипі къльторі вор авѣ тревзінгѣ де лѣнтреле поастре; ші ачест лѣкрѣ мѣк пот не лесне ал іспрѣви — не чеіалалдї лѣадїі къ вої, ші спѣнедї. Фіѣлѣи мѣѣ Олѣд сѣпѣтате.

Ла ачѣсте кѣвѣнте, зп прѣнк че зѣчѣ волпав дичепѣ а фі neodixnit, ші о фетѣе че дп чепѣнкѣсе лангѣ ачелаш скѣлндѣсе къ прїна, дѣпѣ врео клтева кѣвѣнте лїпїците мїрлндѣсе аша дичепѣ а грѣі кътрѣ вътрлнѣл Лѣп.

Чей ачѣста, Татѣ? де пѣ кѣмва мѣ дпшѣлѣ? тѣ врѣі тревѣрїле ачелѣи зигер зрїчос але ажѣта къ дпсѣшї жѣртѣа слпцелѣи тѣѣ? не ачела врѣі сѣл ажѣдї, пентрѣ каре еѣ, фіїка та ам пердѣт тоате, ші пентрѣ каре ініма тѣтѣрор аї тѣї іасте акоперїтѣ къ о адлнѣкъ жалѣ? Тачї, фіїка мѣ, зісе вътрлнѣл. „Нѣ маї сѣпт кондїціа адлнѣчї тѣчѣрї аѣ фост діе словод а рѣтлнѣ лангѣ патѣл петїмашѣлѣи тѣѣ прѣнк. Тѣ аї, дптрѣ адевр, дпдестѣлатѣ прїчїпѣ а зрл не ачел зигер, ші еѣ дпсѣшї зрѣск не ачел попор сѣмед, ші маї алес не ачел маї дндѣмнеzeit Хѣпїад, каре, прїп пѣтѣрїпїта са іѣвїре де слаѣ, атлѣтѣ рѣле аѣ адѣс песте капетеле мѣтелор, фѣтелор, ші фѣтелор ромлне. — Астлпнѣрѣдї дѣрѣеа фіїка теа; къ де ші дѣлчеле чеас ал респїлтїреї вате кам тлрзїѣ, дпсѣ тот тревѣе ел сѣ ватѣ. Анѣм нї даторїа, на сѣ ажѣтѣм патрїоцілор поцрї, ші сѣ стѣм дптрѣ ажѣторїѣ чѣлѣи дпдїѣ пѣскѣт фіїѣ ал лѣї Дракѣла. — Казѣдї де прѣнк, ші тачї, фіїка мѣ, клнд сѣ сѣтѣгѣск върѣадї.“

— Фата лѣпѣлѣи тїнде тлнїле крѣчїш не

пент, арѣнкѣ окїі чей тарї — пегрїї спре армеле че ста атлрпате не перѣте, ші зигерлндѣшї дѣрѣреа, каре се vedѣ dın тоате мїшкѣрїле трѣпѣлѣи, прїп зп сѣспїп адлнѣ, шѣзѣ іарѣшї ла локѣл сѣѣ. Ачѣстѣ фѣмѣе жалпїкѣ, прѣкѣм се vedѣ dın фаѣа еї, азїа ера де треїзѣчї де апї; мѣдѣлѣрїле еї доvedѣ о пѣтѣре ші о сѣпѣтате а трѣпѣлѣи, ші фаѣа еї чѣ патѣралѣ амѣ-гѣлѣвїне зпїтѣ къ фокѣл чѣл амѣцїторїѣ ал окїлор авѣ атлрпте пѣтѣре клт пѣпѣтеаї сѣ прїведїі ла еа фѣрѣ де о сїмѣїреа копѣтїмїрїї, дар рѣжіле образѣлѣи ера вѣдѣзїте прїп амарѣле ші калделе лакрѣтї ші сѣспїпѣрї. Дпсѣшї Ферендецїї къ пентѣл де фер дпкѣ прївїрѣ спре сѣспїпѣл жалпїчї Флоаре. Ла арме, фечорї, ла арме стрїгѣ дндѣмнлндѣї вътрлнѣл Лѣп. Лозїнка воастрѣ сѣ фіе: „тоате пентрѣ патрїе“. Дар каре дїнтре вої сѣ ва дптоарѣе акасѣ къ рапѣ дп спате, ачела сѣ шїе, къ спре дар ші мѣлѣмїтѣ, ва кѣпѣта алта аша де аѣвндѣ дп фрѣпте, клт дптрачѣа мїлѣтѣ дшї ва да сѣфметѣл. Спре зп семп де вїтежіе, фѣкѣрѣ Ферендецїї о лартѣ де вътѣліе ші тоцї сѣрїрѣ ла арме, dın каса чѣ маї де апроане се азїѣ сѣспїпеле фетелор; пентрѣ къ ачѣа лартѣ ле ерака зп семп, къ върѣадї се гѣтѣск де рѣсоїѣ. — Капѣл фамїлії дѣдѣ вѣпа кѣвдптарѣе песте вїтежії сѣї, клнд іатѣ де чѣїа парте де Дѣлѣре се азде зп вѣчѣм ресѣлнд спре семп, къ оаре чїнеѣа врѣ а трѣче дпкоаче, дпсѣ ачест рѣсѣпет дп ларта че фѣчѣ Ферендецїї къ дпчїпѣрѣ армелор пѣл въгарѣ тоцї де самѣ, дар фіїнд къ ачела тот маї тарѣ рѣсѣпа, ші се азїѣ ка ші клнд ар фі лѣат алтѣ мѣтарѣ, атѣчї тоцї къ зп глас стрїгарѣ, „ачелѣи Олѣдѣ, пентрѣ къ аша пѣ маї аї поцрї обїчїгѣск о вѣчѣма.“ Аша

кѣ тоѣи алергаръ дитра коло, касъ вадъ
не чел че дорѣ, ші съ аѣле чева деспре
стареа връштанѣлѣи ші а рѣсвоѣлѣи; дн-
сѣши вѣтрѣлѣл Лѣп дѣкъ теарсе кѣ ей, нѣ
маѣ Флоареа рѣмасе дѣлгъ прѣпкѣл че
дорѣл, дар ші еа кѣ грава дешкѣсе ферѣ-
ста, ка съ вадъ не ѣвѣлѣл съѣ фрате.

(Ва врта.)

Библіографіе

ЛА КАНТОРА ДАЧИЕИ ЛИТЕРАРЕ

Вор еши скриіторіи дитѣмпѣрипор
ромѣнеѣи саѣ Летописѣиле Валахѣи ші
Молдавіеи. Скрисе де Радѣ Гречеанѣ, Радѣ
Попескѣ, Грігорі Уреке, Мірон Костін,
Некѣлаі Костін, Домѣл Кантемір, Іоан
Некѣлче, Іліе Карп ші Александрѣ Белдіман.

Дѣне манѣскриітеле челе маѣ автентѣче
пѣвѣлѣкѣте пенѣтрѣ дѣтѣиаші датѣ де

МИХАИЛ КОГЪЛНИЧЕАНУ

Шесъ томѣри дѣн 4^о — Преѣл чѣнчѣ галѣені.

Кондѣііле сѣвскриеріи.

Ачеастѣ колекѣіе ва кѣпрѣнде тоѣи
хронікаріи Молдавіеи ші а Валахѣи дѣн вѣр-
мѣторѣл кѣн :

Уреке	} 1 том. Радѣ Гречеанѣ } 1 том	} 1 том
М. Костін		
Н. Костін		
	} Кантемір . . . 3 томѣри.	
І. Некѣлче	} 1 том.	
І. Карп		
А. Белдіман		

Сѣвскриереа се фаче фѣрѣ а плѣтѣ
нііік дѣпаіте. Дѣн Іаші ла Кантора Дачіеи
Литтераре, ші ла тоате лѣврерііле Капіта-

леи. Дѣн чѣнѣтрѣі не ла DD. окѣрѣмѣіторіи.
Пенѣтрѣ Валахѣи ла Редакѣіа Кѣрѣерѣлѣи
Ромѣнеск ші ла лѣвреріа D. Романов.

Пѣвѣлѣкаѣіа се ва сѣфѣрші дѣнѣрѣн аш
ші жѣмѣтѣте.

Тоѣи ачеи че аѣ літописѣіе а Валахѣи
саѣ а Молдавіеи, сѣлѣт рѣгаѣі де а ле дѣн-
прѣмѣта, адресѣдѣлѣе ла Кантора Дачіеи
Литтераре, ші спре тѣлѣѣтѣітѣ вор прѣіімі
дѣн дар треи ексемпларе а колекѣіеи, кѣ
пѣстеле лор тіпѣрѣіт не тітѣл.

(Альіна Ромѣнеаскѣ).

ВАРИЕТѢИ.

Мѣнѣпѣтата евлавіе а вѣнѣи кліро-
пом тіпѣр. Кѣ прѣлежѣл дѣнгрѣопѣчѣнеи
вѣнѣи ом преавогат дѣн Паріс тоатѣ лѣтѣеа
ста зімітѣ вѣзлѣд, кѣм вѣн тіпѣр пепот а
рѣпосатѣлѣи, че дѣлѣк се пѣшѣра дѣнѣре
кліропомі, чѣтеа кѣ неспѣсѣ рѣлѣнѣ дѣнѣтрѣ
о карте дѣн вѣремеа прохѣдіреи. Тоѣи кѣре-
деа кѣтѣкѣ ачел евлавнік кавалераш се
роагѣ пенѣтрѣ вечніка одіхнѣл а сѣфлетѣлѣи
вѣнѣлѣлѣи сѣѣ. Упѣл дѣн кѣрѣозітѣте се аѣл-
тѣрѣ не дѣн дѣрѣпѣт де ел, ші . . спре чеа
маѣ mare аса тіраре vede ші кѣпоаѣіе кѣоп-
дѣка правілімор, дѣнѣтрѣ карѣ се кѣпрѣндеа
ші артѣколѣі де леѣе пенѣтрѣ кліропомі.
(Ера дѣнгрѣіжат вѣетѣл —).

Десвіновѣѣіре. Уп флекаріѣ фѣ
тѣстрат, кѣтѣкѣ ел повестеѣе маѣ тѣлѣте
лѣкрѣрѣі кѣм нѣ сѣаѣ дѣнѣдѣмплат ачелеа?
„Се поате,“ рѣспѣнѣсе чела, „дар че вѣ пасѣ?
Аѣ нѣ сѣлѣт елѣ маѣ плѣѣкѣте аша кѣм ле
повестеск еѣ?